

NOTA

Kampen

Datum: 24 januari 2017

Elk jaar worden er kampen en weekends georganiseerd door duizenden jonge vrijwilligers van jeugdverenigingen zoals Chiro, KLJ, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KSJ-KSA-VKS etc. Het zomerkamp is het hoogtepunt van hun jeugdwerking. Zo'n 150.000 Vlaamse kinderen en jongeren gaan jaarlijks op jeugdbewegingskamp¹. Jammer genoeg merken we dat vrijwilligers zich steeds meer moeten bezig houden met administratieve verplichten. Kampenregulitis is een uitgebreid en technisch dossier. De Taskforce jeugdverblijven² houdt zich voornamelijk bezig met problemen die uitbaters van jeugdverblijfcentra aanbelangen, zoals zonevreemdheid, stedenbouwkundige vergunningen, afvalophaling etc. In de Ronde Tafel Kampen worden een aantal gezamenlijke knelpunten van Vlaamse en Franstalige jeugdbewegingen behandeld. In deze nota lijsten we enkel de Vlaamse knelpunten op.

Algemene stand van zaken

In het regeerakkoord voor deze legislatuur werd een Masterplan Bivakplaatsen voorgesteld als oplossing voor verschillende problemen waar jeugdgroepen en uitbaters van kampterreinen mee kampen. Halverwege 2016 is het Masterplan goedgekeurd door de Vlaamse regering. Er is een taskforce bivakplaatsen opgericht om het plan uit te voeren, die is sinds september 2016 actief. Agentschap Informatie Vlaanderen voerde naar aanleiding van de regulitisbrochure ook een onderzoek naar de kampenregulitis. Hier werden de knelpunten zoals ze in de brochure beschreven staan bevestigd.

1 Voldoende kampeerterreinen

1.1 Knelpunt

In de zomermaanden worden kampeerterreinen druk bevraagd, vnl. in het tweede deel van juli. Het jeugdwerk blijft dus nood hebben aan voldoende, diverse en kwalitatieve kampeerterreinen.

1.2 Voorstel tot oplossing

- Informeer en sensibiliseer landbouwers om kampweides ter beschikking te stellen. Zij verhuren momenteel niet of slecht sporadisch hun gronden. Informeer hen dat men terreinen kan verhuren zonder veel rompslomp.
- Verhoog het aantal legerterreinen waar kampen kunnen doorgaan. In 2013 stelde defensie slechts 15 legerdomeinen open voor jeugdkampen. Zo werden er in de provincies Waals-Brabant, Henegouwen en Namen geen kampterreinen aangeboden.

¹ In 2013 heeft De Ambrassade de **kampcijfers** van de 9 Vlaamse jeugdbewegingen opgevraagd.

² Om de problematiek van de zonevreemde jeugdverblijven aan te pakken en een toekomstgerichte visie op kampplaatsen te ontwikkelen werd in 2007 de **Task Force Jeugdverblijven** opgericht. De Task Force wordt voorgezeten door het kabinet van de minister van Toerisme en bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de Vlaamse Regering en de administraties (jeugd, toerisme, natuur en bos, ruimtelijke ordening en landbouw), de VVP, de VVSG, de VVJ en CJT.

1.3 Stand van zaken

- Beide acties zijn overgenomen in het Masterplan, tot nog toe zijn hier wel geen concrete acties rond ondernomen.

2 Aanbod jeugdverblijven

2.1 Knelpunt

Ondanks het succesvolle erkenningensysteem voor jeugdverblijven en de uitzondering voor jeugdlokalen om - zonder erkenning - te mogen verhuren aan jeugdbewegingen, zijn er nog blinde vlekken. In de grote steden ontbreken eenvoudige en goedkope jeugdverblijven. Zo is er in Brussel slechts één erkend jeugdverblijf.

2.2 Voorstel tot oplossing

Werk de blinde vlekken weg, voornamelijk in de grote steden. Ga als Vlaamse Regering actief op zoek naar mogelijk locaties om de blinde vlekken zelf te ontsluiten.

2.3 Stand van zaken

- Deze actie is niet expliciet opgenomen in het Masterplan. Wel heeft de sector van het jeugdtoerisme inspraak gevraagd in de keuze van de prioriteiten bij het verdelen van de infrastructuursubsidies. In se zouden we op die manier kunnen inzetten op het wegwerken van 'blinde vlekken'.

3 Ontsluiting Vlaamse kampterreinen

3.1 Knelpunt

In tegenstelling tot de Vlaamse en Waalse jeugdverblijven, is het aanbod van Vlaamse kampterreinen niet ontsloten.

3.2 Voorstel tot oplossing

Ontsluit ook de Vlaamse kampterreinen op de website van www.jeugdverblijven.be.

3.3 Stand van zaken

- Deze actie is intussen uitgevoerd. CJT voorziet ook een ondersteuningsaanbod naar uitbaters van kampterreinen.

4 Gemeentelijke reglementen

4.1 Knelpunt

Jeugdorganisaties kampen met een wildgroei aan gemeentelijke reglementen m.b.t. kampen, die vaak veeleisend en beperkend zijn voor de werking van een kamp.

4.2 Voorstel tot oplossing

Informeer en stimuleer lokale besturen over een jeugdvriendelijk beleid voor kampen. Dat kan onder meer door goede voorbeelden te verspreiden. Laat gemeenten inzetten op een goed onthaalbeleid van jeugdgroepen, i.p.v. allerlei bepalingen op te nemen in een politiereglement.

4.3 Stand van zaken

- In juni 2016 was er in Genk een infoavond voor gemeentebesturen en kampuitbaters om problemen rond gemeentelijke reglementen te bespreken.
- Er wordt gewerkt aan een kampcharter³, naar analogie met Wallonië. De kernboodschap van het charter is:

Wij wensen om gedragshoudingen, maatregelen en werkwijzen voor te stellen die volgens ons gepast zijn en zich correct tot elkaar verhouden zonder ten nadele van noch de autonomie van de gemeentelijke overheden, noch de kernactiviteiten die ten grondslag liggen van de uniekheid en relevantie van de jeugdbewegingen.

- Intussen is het charter ook ingeschreven als actie in het masterplan. De bedoeling is dat het wordt ondertekend door; de jeugdbewegingen, vakantieorganisaties, CJT, VVSG en de minister van Jeugd.
- Idealiter vervangt het charter de gemeentelijke kampreglementen.
- Tegen juni 2017 zou het charter klaar moeten zijn. We plannen permoment waar het charter officieel wordt ondertekend, om het zo gekend te maken bij lokale besturen.

5 Kampvuren

5.1 Knelpunt

In 2013 werd de afstand om vuur te maken nabij bos- of natuurgebied verlaagd van 100m naar 25m. Jeugdgroepen moeten nu slechts voor elk kampvuur dichterbij dan 25m toelating vragen bij het ANB⁴.

Voor plaatsen die niet nabij een bos- of natuurgebied liggen, is het veldwetboek echter nog steeds van toepassing. Daar geldt de 100-meter regel. Daarnaast moet er ook vaak toestemming gevraagd worden aan de gemeente en/of lokale brandweer. In sommige gemeenten neemt de brandweer ook voor vuur nabij bos de bevoegdheid van het ANB over, in andere weer niet.

5.2 Voorstel tot oplossing

- Pas het artikel 89, 8° van het Veldwetboek aan zodat de afstand om vuur te maken uniform is aan die van het Vlaamse en Waalse bosdecreet.
- “8° Zij die op het veld vuur aansteken op minder dan vijftientig meter afstand van huizen, [...] heiden, boomgaarden, hagen, graan, stro, mijten of van plaatsen waar vlas te drogen is gelegd”.
- Informeer en stimuleer lokale besturen over een jeugdvriendelijk beleid voor kampen. Vermijdt dat een aanvraag of melding voor eenzelfde activiteit in elke gemeente anders is.

³ http://www.scouts.be/camps/Charter_voor_de_kampen.pdf

⁴ Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) staat in voor het beleid, het duurzaam beheren en versterken van natuur, bos en groen, samen met zijn partners.

5.3 Stand van zaken

- In het masterplan staat een aanpassing van het veldwetboek ingeschreven. Departement LNE heeft hiervoor al de eerste stappen gezet.
- Het informeren van lokale besturen hierover wordt ook opgenomen in het kampcharter.

6 Speelbossen

6.1 Knelpunt

Momenteel is slechts een fractie van de bossen in Vlaanderen vrij toegankelijk. Om in bossen te spelen, moeten jeugdgroepen op zoek naar speelzones - maar niet bij alle kampplaatsen zijn speelzones in de buurt - of moeten ze de toestemming van de eigenaar of beheerder vragen. Voor bossen van het ANB is dit via een machtiging min. 35 dagen vooraf aan te vragen. Voor bepaalde activiteiten - zoals bijvoorbeeld een touwenparcours - moet een groep zelfs binnen speelzones min. 35 dagen vooraf een machtiging vragen aan het ANB.

6.2 Voorstel tot oplossing

- Werk, in samenspraak met de jeugdsector, een visie uit over spelen in bossen en natuurreservaten waarbij de problematiek van de machtigingen en vrijgestelde activiteiten verder worden aangepakt. De visie zou een start moeten bieden om het huidige toegankelijkheidsprincipe om te draaien naar: “spelen is overal toegelaten, behalve waar het expliciet verboden is”.
- Het creëren van tijdelijke speelzones tijdens de zomer kan een tussenoplossing zijn om het aanbod te vergroten. Let er dan wel op dat die bossen in de nabijheid van een jeugdverblijf liggen.

6.3 Stand van zaken

- In het masterplan staat opgenomen dat er in samenwerking met de jeugdsector een visie rond bostoegankelijkheid moet worden uitgeschreven.
- Daarnaast heeft het ANB ook de ambitie om tegen medio 2018 in elke gemeente één speelzone te voorzien.

7 Woonkernen

7.1 Knelpunt

- Steeds meer kampplaatsen bevinden zich in woonkernen. Hierdoor stijgt de kans van overlast door jeugdverblijven.
- Jeugdverblijven zijn enkel zone-eigen in woonzone, gebieden voor dag- en verblijfsrecreatie en in gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen. De diversiteit aan locaties van jeugdverblijven moet behouden worden.
- Veel jeugdverblijven zijn gebouwd vóór het inkleuren van het RSV5, waardoor ze soms problemen hebben op stedenbouwkundig vlak. Hierdoor kunnen jeugdverblijven niet uitbreiden en nodige renovatiewerken niet uitvoeren.

⁵ Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, een studie met richtlijnen over de ruimtelijke ordening in Vlaanderen.

7.2 Voorstel tot oplossing

- Herhaal regelmatig de campagne Respect op Kamp. Die is er op gericht om het wederzijds respect tussen jeugdgroepen, de buurt en de gemeentes te bevorderen.
- Hou regelmatig overleg met Wallonië en de Oostkantons. Tijdens de Ronde Tafel Jeugdtoerisme kunnen goede voorbeelden tussen overheden en jeugdbewegingskoepels worden uitgewisseld.
- Behoud de huidige diversiteit van kampplaatsen. Stimuleer gemeenten om via een RUP6 zo veel mogelijk jeugdverblijven in of in de nabijheid van groen te regulariseren. Jeugdverblijven zijn namelijk voor veel kinderen en jongeren een zeldzame poort naar de natuur.

7.3 Stand van zaken

- De jeugdbewegingen hebben van minister Gatz zendtijd gekregen voor een boodschap van algemeen nut, met als doel om positieve beeldvorming t.o.v. kampen te creëren.
- Het masterplan wil de problemen rond zonevreemdheid van jeugdverblijven verder aanpakken. Momenteel is Vlaanderen bezig met het maken van een RUP voor een aantal jeugdverblijven die in VEN-gebied liggen.

⁶ Ruimtelijke Uitvoeringsplan